

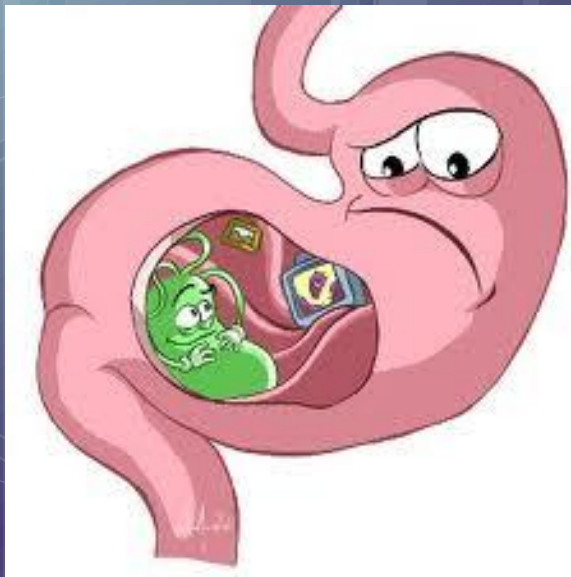
CAMFiC
societat catalana de medicina
familiar i comunitària

Tractament HELICOBACTER PYLORI

Helicobacter pylori

©iStock.com/VLxxx

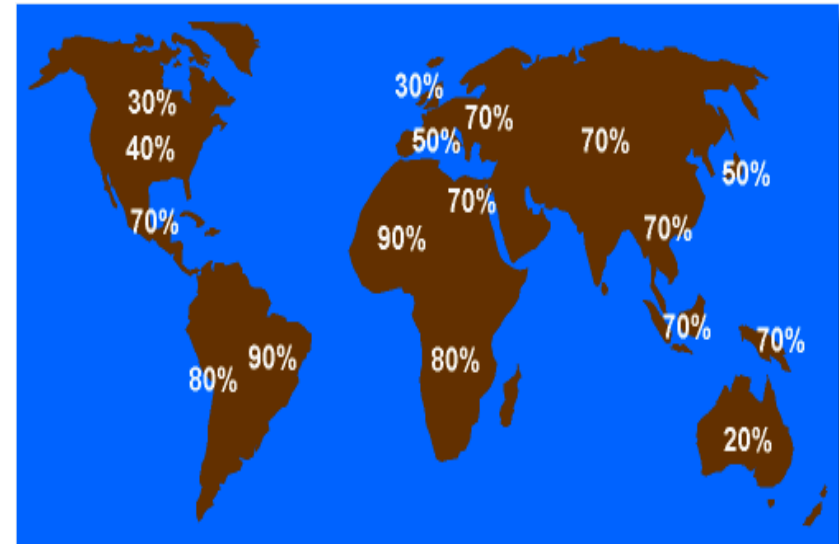
Joan J. Cabré

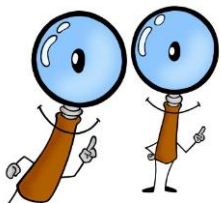
ABS Reus-1

I Jornada d'Actualització en Malalties Infeccioses de la Vocalia de Tarragona de la CAMFiC. Tarragona, 20 de Novembre 2014

Epidemiologia Helicobacter:

- Prevalença mundial de la infecció de HP
> **50%** (OMS; 2010)
- **Relacionat amb:**
  - Úlcera duodenal : 90%
  - Úlcera gàstrica :70%
  - Càncer gàstric :3%
  - MALT :0,01%
- La majoria dels pacients HP+ :
asimptomàtics.

¿Quan pensar en la possible infecció per l' Helicobacter?:

EPIGASTRALGIA
PIROSI
DISPEPSIA

Història clínica :

- Edat
- AP/AF: - Úlcera péptica, gastritis, ADC.
  - Cirurgia gàstrica
  - Infecció HP familiars.
- Epigastràlgia. Pirosi. Dispèpsia:
  - Distensió abdominal.
  - Sàcietat precoç.
  - Nàusees.
  - Vómits.
  - Pérdua de la gana

Signes i símptomes d' alarma :

- Pérdua de pes.
- Vómits.
- Disfàgia.
- Sagnat digestiu.
- Massa abdominal palpable

DERIVAR
(endoscòpia).

Identificació de l' H.P.:

OMS ACONSELLA PER A DISPEPSIA NO ESTUDIADA:

- Antisecretor → prevalença de H.P. baixa.
- Si >55 anys → Endoscòpia .

RESTA, DECIDIR:

2 estratègies d'identificació inicial d'infecció:

Detecció + endoscòpia (***test and scope***)

Detecció + eradicació (***test and treat***)

(joves + dispèpsia, sense símptomes d'alarma: + cost-efectiva)

Diagnòstic:

1, Proves no invasives:

 Test de l'alè amb urea
marcada amb C13/C14:
(Elecció si no endoscòpia)

○ Prova d'Antigens fecals
(Elecció si anterior no possible)

○ Serologia
(Estudis epidemiològics)

2, Proves invasives:

○ Test ràpid d'ureasa
(Elecció si endoscòpia)

○ Histologia (antre, si l' anterior es -)

○ Cultiu (investigació)

○ Enfoc molecular: PCR
(experimental)

Confirmar que no han pres:
- IBP en les 2 últimes setmanes .
- ATB en les 4 últimes setmanes.

Indicacions de tractament:

ESTABLERTES:

Úlcera gàstrica, duodenal,
Limfoma tipus MALT.
Darrera resecció Ca.
Gàstric.
Gastritis atròfica.
Dispèpsia no investigada
AF de Ca. Gàstric.
«*Desig del pacient*» (OMS 2011)

CONTROVERTIDES:

MRGE
Ús d'AINEs
Anèmia ferropènica
inexplicada

Elecció de tractament:

FACTORS A CONSIDERAR PER A TRIAR EL TRACTAMENT:

- Prevalença de la infecció.
- Prevalença de Ca. gàstric.
- Costos i pressupost disponible.
- Disponibilitat de bismut i endoscòpia.
- Resistència a antibiòtics.

Altes resistències i el fracàs de la teràpia triple a Espanya → APRENDRE A MANEGAR NOVES COMBINACIONS

-
- Ètnia.
  - Al·lèrgies o intoleràncies medicamentoses.
  - Tract. anteriors i resultats.
  - Efectivitat de tract. locals.
  - Facilitat d'administració, dosis i durada del tract.
  - Efectes adversos

Alta: suposar infecció H.P.

Pautes de tractament:

(Maastrich III)

1^oELECCIÓ

IBP + 2 Antibiòtics: OCA :

Omeprazol 20mg + Claritromicina 500mg + Amoxicil·lina 1gr (cada 12 horas, 7 dies)

SI AL·LÈRGIA PENICIL·LINA

OMC: Omeprazol 20mg + Metronidazol 500 mg + Claritromicina 500mg. (cada 12 h durant 7 dies)

Fracàs: 30% (Resistència a macròlids)

2ª ELECCIÓ

IBP (o Ranitidina Citrat Bismut)+ 2 ATB: (en desús):

- Més barata però més difícil d'ingerir
- Taxes d'eradicació similars

7 dies : més cost-efectiva

10 dies: més eficaç

Teràpia de rescat:

- Repetir tractament amb una combinació diferent.

- Tenint en compte Resistències

OLA:

**IBP+ Amoxicil·lina 1 g/ 12h +
Levofloxacino 500 mg /12h *
10 dies.**

- MILLOR TOLERAT QUE LA QUÀDRUPLE TERÀPIA.

- IBP 20 mg/12h + tetraciclina 500 mg/6h + bismut 240 mg/6h + metronidazol 500 mg/8h * 10-14 dies.

- Taxes d'eradicació 87%
(altres tts 70-85%)
(Maastrich III: 2° opció)

Altres alternatives:

- **TRIPLE-TERÀPIA : Allargar-la a 14 dies?**
- **Teràpia seqüencial: Metaanàlisi (Itàlia):**
  - 5 dies: omeprazol 20 mg+ amoxicil·lina 1g/12 h
  - 5 dies: IBP + claritromicina 500 + metronidazol 500/12h
- ***Teràpia concomitant. Es igual que la seqüencial però alhora durant 7 dies. Mateixa eficàcia.***
- **Reservar levofloxacino** per a pautes eradicadores **alternatives** quan fracassi la triple teràpia clàssica o les teràpies seqüencials.

LA ERADICACIÓ
DEPEN DE
L'ADHERÈNCIA AL
TRACTAMENT

Comprovar eradicació:

- Test de l'alè / Ag fecals: 1 mes darrera eradicació.
- Si úlcera gàstrica:
Test de la Ureasa.

Quan derivar?

- Si pacient > 50 anys
- Si presenta símptomes o signes d'alarma.
- Si fracàs de tt. mèdic / persistència de molèsties després de tt. adequat

OBJECTIU DEL TRACTAMENT
ERADICADOR :
**EVITAR LES RECURRENCIES DE LA
MALALTIA ULCEROSA**

Vacunes:

- Fase experimental.
- Mecanismes immunològics naturals a la mucosa digestiva.
- Buscar tècnica apropiada per a immunització oral.
- Resultats de treballs experimentals han confirmat que la immunització amb vacunes pot ser preventiu o terapèutic.

○ OMS: *Enfocament davant H.P.:*

- *A curt termini: Dx i tractament.*
- *A llarg termini: possible vacuna*

PEDIATRIA:

Protocolo de diagnóstico y seguimiento de la infección por *Helicobacter pylori* en niños de la asociación española de pediatría.

ERADICAR?

Cap cas d'adenocarcinoma descrit, però **poden desenvolupar a llarg termini lesions precanceroses**, i alguns nens infectats poden predisposar a linfoma MALT gàstric.

http://www.aeped.es/sites/default/files/documentos/h_pylori.pdf

- NO indicació d'eradicar **als pares** dels nens als qui s'ha eradicat HP.
- La relació d'infecció per ***H. P.* i dolor abdominal recurrent és controvertida.**

ERADICACIÓ A FAMILIARS PROPERES ??

Dos assaigs clínics, NO demostren que sigui eficaç. **Nomès es recomana tractar el cònjuge en cas de múltiples resistències al tractament.**

Les taxes de reinfecció són tan altes que no es recomana la eradicació en famílies

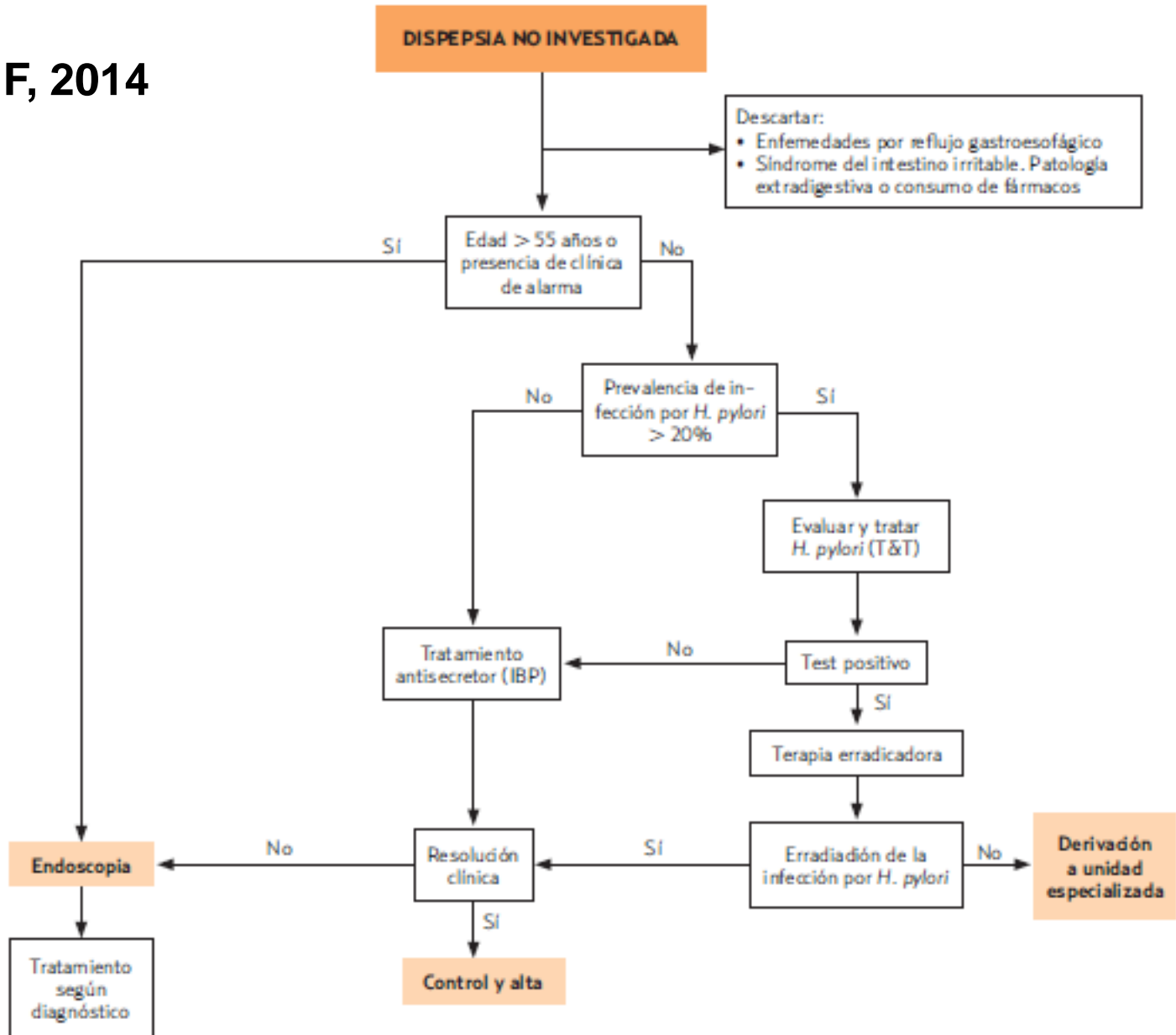
Davant una dispèpsia:

- 1° : Història clínica
- 2° : Investigar la possible existència de una lesió o iniciar un tt. empíric.
- Al nostre medi 1°: **tract. empíric antisecretor** (cost-efectiu) 4 setmanes.
- Valorar : si els símptomes han remès → interrompre tractament.
- En el cas que els símptomes no millorin → segons SÍMPTOMES PREDOMINANTS:
  - **Si tipus dismotilitat** → procinètics 4 setmanes.
  - **Si tipus ulcerós** → doblar dosi dels IBP 4 setmanes.
- Valorar : si els símptomes han remès → ATURAR tractament.
- Si recidives simptomàtiques → endoscòpia o investigació del *H. pylori* i eradicació?.

FIGURA 1

Manejo general de la dispepsia no investigada

Algoritmo AMF, 2014

IBP: inhibidores de la bomba de protones; T&T: test and treat.

TABLA 7

Terapias de erradicación de *H. pylori*

Tipo de terapia	Fármacos	Dosis	Duración (días)
Terapia triple clásica	IBP	Doble dosis ^a /12 h	10-14 días
	Amoxicilina ^b	1 g/12 h	
	Claritromicina	500 mg/12 h	
Terapia cuádruple no-bismuto	IBP	Dosis estándar/12 h	Secuencial: 5 días amoxicilina seguido de 5 días claritromicina+metronidazol Concomitante: 10-14 días
	Amoxicilina	1 g/12 h	
	Claritromicina	500 mg/12 h	
	Metronidazol	500 mg/12 h	
Terapia cuádruple clásica con bismuto	IBP	Dosis estándar/12 h	10-14 días
	Bismuto (subcitrato)	120 mg/6 h	
	Tetraciclina ^c	500 mg/6 h	
	Metronidazol	500 mg/8 h	
Terapia de rescate (fracaso)	IBP	Dosis estándar/12 h	10 días
	Amoxicilina	1 g/12 h	
	Levofloxacino	500 mg/12-24 h	

^aOmeprazol 40 mg, lansoprazol 60 mg, pantoprazol 80 mg, rabeprazol 40 mg, esomeprazol 40 mg.

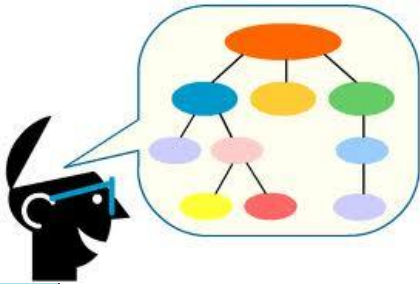
^bSi alergia a penicilina, sustituir por metronidazol 500 mg/12 h o usar terapia cuádruple con bismuto.

^cUsar doxiciclina 100 mg/12 h, si no se puede obtener tetraciclina clorhidrato/hidrocloreuro.

Adaptado de Gisbert JP® y de Malfertheiner P®.

IBP: inhibidor de la bomba de protones.

Idees clau:

- Pensar en Infecció HP davant epigastràlgia, pirosi i dispèpsia persistent.
- Avaluar **símptomes** de dispèpsia : lleu o esporàdica → higiènic-dietètiques i/o tt. Simptomàtic puntual (antiàcids, anti-H₂ o IBP).
- **Descartar** signes i símptomes d'alarma.
- **Confirmar** que no s'han pres IBP ni ATB previs a la prova.
- **Proves d'elecció:**
  - Test de l'àlè amb urea marcada amb C13/C14
  - Test ràpid d'ureasa
- Si la **prevalença molt elevada**: suposar infecció i donar tract. empíric.
- Triple teràpia : 1° Elecció: **OCA.**; 2° Elecció : **OLA.**
- La pauta de **7 dies** és la més acceptada per la seva simplicitat, millor complimentació menor nombre d'efectes secundaris.

CAMFiC

societat catalana de medicina
familiar i comunitària

AUTÈNTIC
HELICOBACTER
PYLORI

CÒPIA
JAPONESA
DEL HELICOBACTER

HELICOBACTER
DE PEGA

HELICOBACTER
BAILANDO
SEVILLANES

HELICOBACTER
CATALAN

TIOPEBACTER PYLORI

Gràcies

